

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W KRAKOWIE

LKR.410.6.3.2024

Włodzimierz Słomczyński
Dyrektor
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Zakopanem
ul. Jagiellońska 7
34-500 Zakopane

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/080 – Przeciwdziałanie przemocy domowej.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Zakopanem, ul. Jagiellońska 7, 34-500 Zakopane (MOPS)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Włodzimierz Słomczyński, Dyrektor MOPS od 1 maja 2018 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Organizacja wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym współpraca z innymi podmiotami. 2. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, a także pozostałych programów z tego zakresu. 3. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”, w tym postępowanie wobec osób doznających przemocy oraz osób stosujących przemoc.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2023, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych także przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontroler	Wioletta Zając, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/23/2024 z 4 marca 2024 r.

(akta kontroli str. 1-2)

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: *ustawa o NIK*.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

W latach 2021-2023 MOPS w Zakopanem w bardzo ograniczony sposób realizował zadania własne Miasta Zakopane w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. W okresie tym nie utworzono gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w rozumieniu ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej³. Taki stan wynikał przede wszystkim z nieuchwalenia przez Gminę Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i niepowołania przez Burmistrza Miasta Zakopane Zespołu Interdyscyplinarnego. Z tego powodu Najwyższa Izba Kontroli nie oceniła w sposób jednoznacznie negatywnie działalności MOPS.

Szczególnie negatywnie na realizację zadań własnych Gminy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, a co za tym idzie realizację zadań z tego zakresu przez MOPS wpłynęło niepowołanie przez Burmistrza Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI). W związku z tym MOPS nie wypełniał wymogów rozporządzenia Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury Niebieskie Karty⁴ (NK) bowiem nie przekazywał Niebieskich Kart część A do ZI. Interpretacja, którą wydało Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej⁵ wskazała, że *powołanie zespołu interdyscyplinarnego jest ściśle związane z uchwałą Rady Gminy i bez podjęcia takiej uchwały nie ma możliwości realizowania określonych w ustawie zadań nałożonych na zespół interdyscyplinarny*.

Rada Miasta Zakopane dopiero 1 grudnia 2023 r. przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy⁶, a 15 stycznia 2024 r. Burmistrz powołał ZI.

Do czasu powołania ZI MOPS założył 12 NK i we wszystkich przypadkach niezwłocznie podejmował niezbędne działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej. Na 12 procedowanych w latach 2021-2023 NK w dziewięciu przypadkach MOPS złożył zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz kierował wnioski do Sądu Rejonowego.

Gmina nie opracowała kompleksowo diagnozy występowania przemocy domowej, a w Strategii rozwiązywania problemów społecznych na lata 2020-2025⁷ (*Strategia*) znajdowały się wzmianki o przyczynach przemocy domowej, liczbie założonych NK oraz liczbie osób uzależnień od alkoholu i środków chemicznych.

W latach 2021-2023 MOPS realizował zadania nadane jednostce w Statucie z dnia 1 marca 2012 r.⁸ Organizację Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zakopanem określał Regulamin Organizacyjny⁹ (*Regulamin*).

W MOPS zatrudniona była zgodna z wymogami art. 110 ust. 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy liczba pracowników socjalnych, którzy posiadali odpowiednie wykształcenie oraz doświadczenie zawodowe. Obowiązki w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej wykonywali wszyscy pracownicy socjalni

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zastosowano ocenę opisową.

³ Dz.U. z 2021 r., poz. 1249, ze zm. Dalej: *ustawa o przeciwdziałaniu przemocy*.

⁴ Dz.U. Nr 209, poz. 1245, zastąpione z dniem 28 września 2023 r. rozporządzeniem z 6 września 2023 r. o tej samej nazwie (Dz.U. poz. 1870). Dalej: *rozporządzenie NK*.

⁵ Pismo Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej z dnia 11 lipca 2004 r. w sprawie możliwości powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w sytuacji, gdy nie został uchwalony Program Przeciwdziałania Przemocy.

⁶ Program przyjęty na 2024 r.

⁷ <https://www.zakopane.pl/assets/zakopane25/media/files/7d79367e-8869-40ee-842e-37914607908b/srps-zakopane-projekt-do-konsultacji-30-04-2020.pdf> [dostęp 11.06.2024 r.].

⁸ Uchwała nr XXIII/302/2012 z dnia 1 marca 2012 r. nadania Statutu Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Zakopanem (dalej: *Statut*) ze zm.: uchwała nr XXXIV/428/2012 z 29 listopada 2012 r. oraz uchwała nr XX/308/2016 z 23 marca 2016 r.

⁹ Zarządzenie nr 5/02/2021 Dyrektora MOPS z 26 lutego 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Zakopanem.

jednak tylko jednej osobie – starszemu inspektorowi przypisano szczegółowo obowiązki z tego zakresu.

Pracownicy socjalni MOPS podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w studiach podyplomowych z zakresu pomocy społecznej, a także uczestnicząc w szkoleniach, w tym z zakresu wymogów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. W latach 2021-2023 Miasto przekazywało środki w wysokości zapewniającej prawidłową realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy.

W okresie objętym kontrolą MOPS współpracował w obszarze związanym z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie m.in. z Policją, Sądem Rejonowym oraz Szpitalem Powiatowym.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia opracowanie Mapy Pomocy dla Osób Doświadczających Przemocy w Rodzinie oraz udzielanie przez MOPS poradnictwa. MOPS udzielał konsultacji w dwóch Punktach: Konsultacyjnym dla Osób Uwikłanych w Przemoc Rodzinie oraz Pomocy Rodzinie w Sytuacji Kryzysowej, w których prowadzono konsultacje w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą (w kryzysie).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej¹⁰ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Organizacja wykonywania zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym współpraca z innymi podmiotami.

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach 2021-2023 MOPS działał na podstawie Statutu.

Zgodnie ze Statutem podstawowym celem działania MOPS była realizacja zadań pomocy społecznej jako systemu działań profilaktycznych, rozwojowych, wychowawczych i opiekuńczych zmierzających do wspierania osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych osób i rodzin przeżywających trwałe lub przejściowe trudności życiowe oraz umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. Do zadań MOPS należały m.in. tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, w tym rozbudowy niezbędnej infrastruktury socjalnej, sporządzanie bilansu potrzeb, analiz i ocena stanu pomocy społecznej na terenie działania oraz pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych rodzin i osób.

Za organizację i zarządzanie MOPS odpowiadał Dyrektor MOPS, zatrudniony przez Burmistrza, który określał również obowiązki Dyrektora

MOPS działał na podstawie Regulaminu Organizacyjnego. W ramach struktury organizacyjnej MOPS funkcjonował Punkt Konsultacyjny dla Osób i Rodzin Uwikłanych w Przemoc Domową. Do jego zadań należało w szczególności:

- realizowanie zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- udzielanie poradnictwa i wsparcia psychologicznego,
- podejmowanie interwencji w sytuacjach kryzysowych,
- wnioskowanie do MOPS o podjęcie działań w przypadku występowania przemocy w rodzinie,

¹⁰ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

— współpraca z policją i sądem w zakresie realizowanych zadań.

Dyrektor MOPS wydał ponadto zarządzenie 20 maja 2013 r.¹¹, w którym uregulowano kwestie związane z procedurą postępowania w przypadku konieczności zastosowania art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy i wskazano w nim obowiązki odnośnie do ochrony dziecka w związku z przemocą w rodzinie.

W zarządzeniu opisana była procedura postępowania pracownika socjalnego w przypadku zaistnienia konieczności odebrania dziecka z rodziny w związku z przemocą w rodzinie.

(akta kontroli str. 56-65, 80-99)

Zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej przypisane były do stanowiska starszego inspektora w Punkcie Konsultacyjnym i obejmowały m.in.:

- prowadzenie Punktu Konsultacyjnego w zakresie organizacji poradnictwa zatrudnionych w nim specjalistów,
- kierowanie osób dotkniętych przemocą domową oraz sprawców przemocy do specjalistów działających w ramach Punktu Konsultacyjnego lub innych instytucji,
- współpraca z instytucjami prowadzącymi domy i ośrodki dla ofiar przemocy,
- udzielanie osobom poszkodowanym przemocą domową niezbędnej pomocy w formie konsultacji i doradztwa,
- pogłębianie wiedzy wśród lokalnej społeczności o zjawisku przemocy domowej,
- realizacja działań zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W latach 2022-2023 w Punkcie Konsultacyjnym porad i konsultacji udzielało dwóch psychologów – w okresie od 4 stycznia 2021 do 31 grudnia 2023 r. jeden psycholog oraz w okresie 1 czerwca 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. zatrudniony był drugi psycholog. Były to konsultacje osób w kryzysie (w tym konsultacje psychologiczne dla osób doznających przemocy domowej oraz osób w innych kryzysach – żaloba, depresja i in.).

W zakresach obowiązków pracowników MOPS nie przypisano szczegółowych zadań związanych z realizacją zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 511-720)

Liczba mieszkańców gminy Zakopane w latach 2021-2023 wynosiła odpowiednio 25 986, 25 668 oraz 25 315. W MOPS zatrudnionych było: w 2021 r. i 2022 r. po 12 pracowników socjalnych, a w 2023 r. 14 pracowników socjalnych na 13,5 etatach¹², co wypełniało postanowienia art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

Wszyscy pracownicy¹³ posiadali wykształcenie zgodne z wymogami art. 116 ust. 1 pkt 1 i 2 lub art. 156 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz staż pracy od jednego roku do 21 lat.

(akta kontroli str. 18-20)

¹¹ Zarządzenie nr 18/05/2013 Dyrektora MOPS w Zakopanem z dnia 20 maja 2013 r.

¹² Stan na 31 grudnia danego roku.

¹³ Po dwie osoby ukończyły Studium Pracowników Socjalnych i studia wyższe magisterskie z dziedziny socjologii, po jednej osobie szkołę policealną i specjalizację I stopnia w zawodzie pracownik socjalny, Medyczne Studium Zawodowe ze specjalizacją w zawodzie pracownik socjalny, wyższe studia magisterskie o specjalności pedagogika i specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownik socjalny, studia magisterskie z pedagogiki specjalnej oraz studia podyplomowe z zakresu metodyki i metodologii pracy socjalnej oraz pięć osób ukończyło studia licencjackie z pracy socjalnej.

W latach 2021-2023 pracownicy odbyli następujące szkolenia:

- wszyscy pracownicy MOPS:
 - Ochrona danych osobowych w postępowaniu pracowników MOPS Zakopane.
 - Postępowania administracyjne w praktyce MOPS.
 - Pierwsza pomoc przedmedyczna.
 - Standardy pracy z trudnym klientem.
- pracownicy socjalni:
 - Praca z klientem w sytuacji przemocy domowej (procedura odbierania dzieci z rodzin art.12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy).
 - Podejście skoncentrowane na rozwiązaniach w pracy socjalnej z uwzględnieniem elementów metodyki pracy socjalnej.
 - Podstawy prawne i merytoryczne przyznawania świadczeń z pomocy społecznej.
 - Usługi opiekuńcze w pomocy społecznej. Nowelizacja SUO.
 - Zakopiańska Konferencja Dziecko Pokrzywdzone Prześwistem wprowadzenie do wejścia w życie tzw. „Ustawy Kamilka”.
- zastępca dyrektora MOPS i starszy inspektor:
 - Zadania i kompetencje Zespołów Interdyscyplinarnych po nowelizacji 2023 Procedura Niebieskie Karty - Krok po kroku - Nowe rozporządzenie.
(akta kontroli str. 16, 511-720)

W latach 2021-2023 pracownicy MOPS nie uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej (ROPS).

Odnosnie do szkoleń wymaganych przez art. 9a ust. 5a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy Przewodnicząca ZI wyjaśniła, że Zespół działa od stycznia 2024 r. i w budżecie na 2024 r. zostały zabezpieczone środki na te szkolenia.

(akta kontroli str. 23)

Do barier i ograniczeń w zakresie tworzenia i funkcjonowania gminnego systemu przeciwdziałania przemocy – jak wyjaśnił Dyrektor MOPS – należało nieuchwalenie przez Radnych Miasta Zakopane Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy. Konsekwencją jego nieuchwalenia był brak możliwości powołania zespołu interdyscyplinarnego. W 2014 r. MOPS zarządzeniem Burmistrza z dnia 13 sierpnia 2014 r. został wskazany jako jednostka odpowiedzialna za przechowywanie części A wypełnionych formularzy NK do czasu uchwalenia Gminnego Programu i powołania zespołu interdyscyplinarnego. W tym okresie Burmistrz zwrócił się pismem do Ministerstwa Polityki Socjalnej o interpretację, czy Burmistrz wobec nieuchwalenia gminnego programu mógł powołać zespół interdyscyplinarny, jednak uzyskana odpowiedź jednoznacznie wskazała, że powołanie zespołu jest możliwe tylko w sytuacji, gdy Gmina przyjęła program przeciwdziałania przemocy, a ten był uchwalony dopiero w grudniu 2023 r. W latach 2021-2023 osoby doświadczające przemocy korzystały z bieżącego wsparcia pracowników socjalnych oraz konsultacji specjalistycznych w punkcie konsultacyjnym dla osób doświadczających przemocy. Dyrektor MOPS wyjaśnił ponadto, że w związku z tym, że zespół interwencyjny został powołany 15 stycznia 2024 r. i ze względu na zbyt krótki okres funkcjonowania *brak jest ugruntowanej praktyki na ocenę działalności*.

Dyrektor MOPS wyjaśnił, także znaczącą barierą w realizacji zadań z zakresu zarówno pomocy społecznej jak i przeciwdziałania przemocy jest brak kandydatów do pracy na stanowisku pracownika socjalnego.

1.2. W latach 2021-2023 MOPS współpracował z:

- Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Krakowie – zorganizowano pobyt jednej osoby w tym ośrodku,
- Sądem Rejonowym w Zakopanem – w zakresie współpracy z kuratorami,
- Komendą Powiatową Policji w Zakopanem (dalej: KPP) – współpraca z dzielnicowymi,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (dalej: GKRPA) – w zakresie pracy socjalnej dotyczącej klientów,
- placówkami świadczącymi usługi medyczne w zakresie realizacji art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy,
- Pełnomocnikiem Burmistrza ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii w Zakopanem,
- Tatrzańskim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Osób Doznających Przemocy Domowej (dalej: TOIK).

Obowiązek koordynowania zadań i współpracy z organizacjami społecznymi, samorządowymi, kościołem katolickim i innymi kościołami, związkami wyznaniowymi, osobami fizycznymi i prawnymi na zasadzie partnerstwa został wpisany do Statutu MOPS jako jeden z celów działalności MOPS.

Dyrektor MOPS wyjaśnił, że wprowadzić nie opracowano szczególnych zasad współpracy z innymi podmiotami, jednak w latach 2018-2020 pracownicy MOPS brali udział w organizowanym przez ROPS projekcie *Kooperacje 3D – Model Wielosektorowej Współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin*. Celem projektu było przede wszystkim podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji oraz nabycie umiejętności z zakresu budowania i wzmacniania partnerstw i współpracy na rzecz rodzin. Wypracowane w trakcie projektu mechanizmy i zasady współpracy są także wykorzystywane obecnie.

(akta kontroli str. 20-28)

W sprawie współpracy z TOIK Dyrektor MOPS wyjaśnił, że nie było zawartego oficjalnego porozumienia, a działania ukierunkowane były na poprawę sytuacji klientów. Pracownik socjalny utrzymywał kontakt z klientami w trakcie pobytu w TOIK, a także MOPS udzielał takim osobom pomocy finansowej.

W latach 2021-2023 nie wystąpiła sytuacja, która wymagałaby natychmiastowego umieszczenia osób pokrzywdzonych w TOIK.

(akta kontroli str. 25-34)

W okresie objętym kontrolą MOPS w związku z podejrzeniem występowania przemocy domowej złożył:

- cztery zawiadomienia do Prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa – art. 207 Kk,
- wniosek o ustanowienie z urzędu kuratora dla osoby niepełnosprawnej,
- dwa wnioski do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację małoletnich, które dotyczyły ustanowienia dziadków dla dwójki małoletnich dzieci rodziną zastępczą oraz umieszczenie trójki innych dzieci w pieczy zastępczej,

- wniosek do Komendy Powiatowej Policji o udostępnienie danych osobowych w celu sprawdzenia czy w rodzinie prowadzono interwencje Policji oraz wniosek do Sądu Rejonowego o wgląd w sytuację dwójki małoletnich dzieci¹⁴.

(akta kontroli str. 25-31)

1.3. W latach 2021-2023 nie było w MOPS kontroli zewnętrznych w zakresie działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. MOPS zgodnie z wymogami art. 7 ust. 1 pkt 2 i 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy, przysyłał do Wojewody *Sprawozdania z realizacji zadań własnych gminy oraz innych działań podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy. W okresie objętym kontrolą MOPS złożył trzy sprawozdania z realizacji zadań własnych gminy oraz innych działań podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy.*

W Sprawozdaniach zawarto m.in.:

- wykaz instytucji publicznych i niepublicznych udzielających wsparcia wraz z godzinami przyjęć,
- liczbę osób objętych procedurą NK, w tym skierowanych do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym i psychologiczno-terapeutycznym oraz zastosowany monitoring,
- działania informacyjno-edukacyjne realizowane przez MOPS,
- dane dotyczące udzielania poradnictwa w zakresie przemocy domowej,
- dane dotyczące poszerzenia zakresu form pomocy dla osób uwięzionych w przemoc.

(akta kontroli str. 381-510)

1.4. W latach 2021-2023 w MOPS prowadzony był rejestr skarg i wniosków. W okresie tym wpłynęła jedna skarga za pośrednictwem Urzędu Miasta Zakopane i dotyczyła zatrudnienia na stanowisku psychologa konkretnej osoby. Skarga została uznana za nieuzasadnioną i nie miała wpływu na funkcjonowanie MOPS.

(akta kontroli str. 30)

1.5. W budżecie MOPS, w latach 2021-2023 wydzielona była klasyfikacja na zadania związane z przemocą domową. *Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie* uwzględnione były w rozdziale 85205.

W 2021 r. Gmina przeznaczyła na realizację zadań rozdziału 85205 106 403,59 zł, z tego 100 280,65 zł na płace i pochodne oraz 6 122,94 zł na wydatki rzeczowe, które objęły koszty utrzymania Punktu Konsultacyjnego dla Osób i Rodzin Uwięzionych w Przemoc Domową (dalej: *Punkt Konsultacyjny*). W 2021 r. w Punkcie Konsultacyjnym zatrudniony był psycholog, który udzielił 316 konsultacji dla 48 klientów, 38 konsultacji dla siedmiu pracowników socjalnych, 18 konsultacji dla trzech asystentów rodziny oraz trzech konsultacji z kuratorami.

W 2022 r. na płace i pochodne oraz wydatki rzeczowe na utrzymanie Punktu Konsultacyjnego przeznaczono 111 203,16 zł (odpowiednio 105 745,85 zł oraz 5 457,31 zł). Zatrudniony w Punkcie Konsultacyjnym psycholog udzielił w 2022 r.: 408 konsultacji dla 39 klientów, 20 konsultacji dla pracowników socjalnych, 14 konsultacji dla dwóch asystentów rodziny, czterech konsultacji z kuratorami oraz jedną konsultację z funkcjonariuszem policji.

W 2023 r. w rozdziale 85205 zawarto wydatki w wysokości 174 010,75 zł (142 931,4 zł na płace i pochodne oraz 31 079,35 zł na wydatki rzeczowe). W ramach środków z tego rozdziału w Punkcie Konsultacyjnym zatrudniony był

¹⁴ Wniosek o wgląd w sytuację małoletnich skierowany był 23 sierpnia 2023 r. do Sądu Rejonowego w Zakopanem i do dnia 14 czerwca 2024 r. pozostawał bez odpowiedzi.

psycholog, który w 2023 r. udzielił: 484 konsultacji dla 42 klientów, 27 konsultacji dla 11 pracowników MOPS, po jednej konsultacji z psychologiem, psychiatrą, kuratorem i funkcjonariuszem policji oraz dwie interwencje (pożar i odebranie dziecka na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy). W okresie od 4 grudnia do 31 grudnia 2023 r. w Punkcie Konsultacyjnym zatrudniony był drugi specjalista - psychoterapeuta, który udzielił 14 konsultacji dla 10 klientów oraz siedmiu konsultacji dla pięciu pracowników MOPS.

Środki na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej były także ujmowane w rozdziale 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi. W latach 2021-2023 z tego tytułu wydatkowano: w 2021 r. 24 960,0 zł, w 2022 r. 24 860,0 zł, w 2023 r. 54 010,0 zł. W ramach środków rozdziału 85154 zatrudniony był psycholog, który udzielał porad w Punkcie Pomocy Rodzinie w Sytuacji Kryzysowej. W latach 2021-2023 MOPS zgłaszał potrzeby finansowe w rozdziale 85205 odpowiednio w wysokości: 91 205,0 zł, 89 400,0 zł, 138 650,0 zł z przeznaczeniem na działalność Punktu dla Osób Uwikłanych w Przemoc Domową. Do planu finansowego przyjęto: 110 905,0 zł w 2021 r., 115 400 zł w 2022 r. oraz 189 900,0 zł w 2023 r. Wykonanie wyniosło odpowiednio: 106 403,0 zł, 111 203,16 zł oraz 174 010,75 zł, co stanowiło 95,94%, 96,36% oraz 91,63% z zaplanowanych wydatków.

(akta kontroli str. 249-285)

Dyrektor MOPS wyjaśnił, że środki finansowe przekazywane z budżetu Miasta w latach 2021-2023 były wykorzystywane na funkcjonowanie Punktu dla Osób Uwikłanych w Przemoc Domową zabezpieczający potrzeby działalności tego Punktu.

(akta kontroli str. 30-31)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W latach 2021-2023 tylko jeden pracownik (starszy inspektor w Punkcie Konsultacyjnym dla Osób i Rodzin Uwikłanych w Przemoc Domową) miał przypisane w zakresie obowiązków zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej. Brak ustalenia zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie w zakresach obowiązków pracowników MOPS NIK ocenił jako nierzetelne.

(akta kontroli str. 511-523, 541-547, 562-570, 583-590, 606-613, 623-631, 641-649, 665-669, 678-681, 688-694, 705-710, 720-722, 730-736/742-744/752-753)

Dyrektor MOPS wyjaśnił, że zakres czynności każdego pracownika socjalnego uwzględniał zadania wyszczególnione w art. 119 ustawy o pomocy społecznej. W szczególności art. 119 ust. 1 i 3, w którym określono, że jednym z zadań pracownika socjalnego jest udzielanie informacji, wskazówek, porad i pomocy w zakresie rozwiązywania spraw życiowych osobom, rodzinom (...). z kolei wymogi art. 7 ww. ustawy stanowią, że pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności i m.in. z powodu przemocy w rodzinie. Ponadto Dyrektor wyjaśnił, że chociaż w Gminie nie uchwalono Programu Przeciwdziałania Przemocy i nie powołano ZI, to jednak pracownicy socjalni realizowali pomoc dla rodzin uwikłanych w przemoc domową, na zasadach określonych w ustawie o pomocy społecznej

(akta kontroli str. 1020)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2021-2023 MOPS działał na podstawie Statutu, Regulaminu Organizacyjnego oraz procedur wewnętrznych, w tym Procedury postępowania w przypadku konieczności zastosowania art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy. W MOPS zatrudniona była zgodna z wymogami art. 110 ust. 11 ustawy

o przeciwdziałaniu przemocy liczba pracowników socjalnych, którzy posiadali odpowiednie wykształcenie oraz doświadczenie zawodowe. Obowiązki w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej wykonywali wszyscy pracownicy socjalni jednak tylko jednej osobie – starszemu inspektorowi przypisano szczegółowo obowiązki tego zakresu.

W okresie objętym kontrolą MOPS współpracował z innymi podmiotami, m.in. z Policją, Sądem Rejonowym oraz Szpitalem Powiatowym.

Pracownicy socjalni MOPS podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w studiach podyplomowych z zakresu pomocy społecznej, a także uczestnicząc w szkoleniach, w tym z zakresu wymogów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Dyrektor MOPS wyjaśnił, że środki na zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy były odpowiednie. Miasto przekazywało środki w wysokości zapewniającej prawidłową realizację tych zadań.

2. Realizacja Programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, a także pozostałych Programów z tego zakresu

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 2021-2023 (do 1 grudnia 2023 r.) Gmina nie miała Programu Przeciwdziałania Przemocy, o którym mowa w art. 6 ust 1 i 2 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy. O czym dalej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. Wojewoda Małopolski działając na podstawie art. 128 ust.1 o pomocy społecznej, nakazał Gminie w 2018 r. opracowanie projektu uchwały Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Zakopanego na lata 2019 - 2020 oraz skierowanie Gminnego Programu do zatwierdzenia Radzie Miasta Zakopane. Jednak opracowany w 2019 r. projekt uchwały dotyczącej Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy nie został przez radnych Miasta Zakopane przyjęty¹⁵, w wyniku czego aż do 1 grudnia 2023 r. Gmina nie miała Programu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy. Program został przyjęty przez Gminę 1 grudnia 2023 r.¹⁶ Projekt Programu został opracowany i zgłoszony przez grupę kobiet Radnych Miasta Zakopane¹⁷. W latach 2010-2019 MOPS wielokrotnie składał do Rady Miasta projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy¹⁸.

(akta kontroli str. 843-1013)

MOPS aby wypełnić lukę w zakresie braku Programu opracował w latach 2021-2023 *Mapę pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie (Mapa)*. W Mapie zawarto następujące informacje:

- podział na rejony i przypisanych im pracowników socjalnych oraz godziny miejsce urzędowania,

¹⁵ Protokół posiedzenia Rady Miasta Zakopane nr VII/2019 z 13 marca 2019 r.

¹⁶ Uchwała Nr LIII/695/2023 Rady Miasta Zakopane z dnia 1 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Zakopane na rok 2024.

¹⁷ Protokół posiedzenia Rady Miasta Zakopane nr LIII/2023 z 1 grudnia 2023 r.

¹⁸ W latach 2010-2014 MOPS ośmiokrotnie składał do Rady Miasta projekt Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy. W następnych latach corocznie - aż do 2019 r., gdy MOPS uznał, że wobec zdecydowanego sprzeciwu radnych Miasta Zakopane nie było celowe powtarzanie procedury, która nie miała wśród nich większościowego poparcia.

- zakres działania oraz godziny przyjęć w: Punkcie Konsultacyjnym dla Osób i Rodzin Uwikłanych w Przemoc Rodzinie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Zakopanem, Sądzie Rejonowym, Szpitalu Powiatowym, Poradni psychologiczno-pedagogicznej, Tatrzańskim Ośrodku Interwencji Kryzysowej oraz lokalnym Punkcie Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem.

Ponadto w Mapie podano dane o rejonach Dzielnicowych oraz dane kontaktowe do nich, informacje o procedurze NK, w tym równieŹ informację, o moŹliwości złoŹenia zawiadomienia o przestępstwie przez osoby, które były jego Źwiadcami.

Mapa aktualizowana była w 2022 r. i 2023 r.

(akta kontroli str. 111-185)

Dyrektor MOPS wyjaśnił, Źe specjaliŹci (starszy inspektor oraz psycholog), którzy przyjmowali w Punkcie Konsultacyjnym w zaleŹnoŹi od potrzeb kierowali mieszkanców do korzystania z porad lekarza psychiatry, na leczenie odwykowe, do OŹrodka dla Osób Pokrzywdzonych Przepęstwem, do leczenia w szpitalu lub do Źrodowiskowego Centrum Zdrowia Psychicznego.

W latach 2021-2022 r. pracownicy socjalni brali udział w superwizji w ramach projektu współfinansowanego ze Źrodków Unii Europejskiej *Pracujemy dla Ciebie*. *Ogółem w ramach tego projektu odbyło się 14 szkoleń (ponad 200 godzin dydaktycznych) oraz 176 godzin superwizji adresowanych gównie do pracowników socjalnych, asystentów rodziny i opiekunek domowych.*

W sytuacji wystąpienia podejrzenia występowania przemocy domowej pracownicy socjalni rozpoczynali procedurę Niebieskiej Karty. Dyrektor MOPS wyjaśnił, Źe *wprawdzie ze względków formalnych (brak stosownej uchwały RM) nie stosowano rozwiąŹzań przewidzianych ustawą, tym niemniej, pracownicy socjalni udzielali rodzinom/osobom poszkodowanym w wyniku przemocy wsparcia na podstawie ustawy o pomocy społecznej, w razie potrzeby angaŹowali do swoich działaa m.in. przedstawicieli policji (zazwyczaj dzielnicowych), przedstawicieli oŹwiaty oraz kuratorów (zawodowych i społecznych). Poza współpracą ze specjalistą zatrudnionym w Punkcie, pracownicy MOPS konsultowali takŹe swoje działania z pedagogiem, psychologiem, seksuologiem, superwizorem, wykładowcą, mediatorem, a takŹe dyrektorką Specjalistycznego OŹrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Krakowie.*

OŹrodek był gównym inicjatorem i uczestnikiem warsztatów i spotkaa majacych na celu wypracowanie Strategii RozwiąŹywania Problemów Społecznych Miasta Zakopane na lata 2020-2025. Znaczącym wkładem MOPS w opracowanie Strategii była analiza danych gromadzonych przez MOPS w trakcie pracy, w tym takŹe danych odnoŹnie prowadzonych przez pracowników MOPS procedur NK.

(akta kontroli str. 16-39)

2.2. Gmina opracowała Strategię rozwiąŹywania problemów społecznych na lata 2020-2025. Zawarta była w niej m.in. diagnoza w zakresie demografii, funkcjonowania pomocy społecznej w Gminie (w tym liczbę uzaleŹnionych, dostępných zasobów mieszkaniowych i in.) oraz gospodarki w Gminie i mieŹcie.

Zgodnie z art.16b ustawy o pomocy społecznej strategia zawierała diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią, określenie celów strategicznych, kierunków niezbędknych działaa, sposobu realizacji strategii oraz ram finansowania i wskaŹników realizacji działaa

W zaleŹnoŹi od beneficjentów strategię podzielono na cztery obszary: rodzina, osoby starsze, osoby zagroŹone marginalizacją i wykluczeniem społecznym oraz współpraca.

W ramach obszarów sformułowane zostały cztery cele strategiczne:

- kompleksowa polityka prorodzinna,
- wysoka jakość życia seniorów,
- spójność i integracja społeczna,
- skuteczna współpraca na rzecz bezpieczeństwa i komfortu życia mieszkańców.

Dla każdego z celów strategicznych opracowano cele operacyjne, m.in. promocję i wsparcie rodziny w zaspokojeniu podstawowych potrzeb bytowych, efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie kryzysów w rodzinie, dbałość o prawidłowy rozwój i zdrowie mieszkańców, w szczególności dzieci i młodzieży oraz wspieranie, aktywizacja i integracja osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin.

Dla każdego z celów operacyjnych określono mierniki realizacji, kluczowe zadania i projekty, wskazano odpowiedzialności, a także określono podmioty współpracujące.

W strategii ujęta była problematyka przeciwdziałania przemocy domowej. Jako cel operacyjny w obszarze strategicznym *Rodzina* wskazano efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie kryzysów w rodzinie, a kluczowymi zadaniami były:

- rozwój oferty w zakresie wsparcia dziennego;
- wsparcie rodzin przez asystenta rodziny w wypełnianiu podstawowych funkcji rodziny i poszerzenie oferty asysty rodziny;
- opracowanie i koordynacja planu pomocy osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc domową oraz ciągłe doskonalenie pracy kadry specjalistów pomagających w tym obszarze;
- tworzenie warunków do powstawania i działania grup wsparcia dla różnych odbiorców, według zdiagnozowanych potrzeb, w tym utworzenie grupy wsparcia/klubu dla matek;
- pomoc psychologiczna, terapeutyczna, rehabilitacyjna oraz inne formy wsparcia dla osób i rodzin w kryzysie.

W Strategii wskazano, że miernikami realizacji celów w obszarze przemocy domowej będzie liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny oraz objętych procedurą Niebieskiej Karty, jednak nie podano wartości tych wskaźników.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1-4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, gminny system przeciwdziałania przemocy domowej obejmował:

- program przeciwdziałania przemocy w rodzinie (uchwalony 1 grudnia 2023 r.),
- poradnictwo i interwencje w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej prowadzone w MOPS.

W system ten wchodziło także prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową, zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia oraz tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

W latach 2021-2023 w Gminie nie opracowano osobnego dokumentu dotyczącego diagnozy zjawiska przemocy domowej. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie była częścią diagnozy w zakresie sytuacji społecznej i skali problemów występujących w środowisku gminnym. W procesie diagnozy problemów społecznych uczestniczyły instytucje z różnych obszarów społecznych. Przy realizacji celu operacyjnego *Partnerskie współdziałanie w obszarze polityki społecznej* zwracana była szczególna uwaga na współpracę instytucji pomocy społecznej, placówek

ochrony zdrowia, służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, organów sądowniczych oraz innych pomiotów zaangażowanych w politykę społeczną.

Diagnoza dla Miasta przeprowadzona była w formie analizy SWOT, w której wskazano na mocne strony w takich obszarach jak:

- demografia, bezpieczeństwo, problemy społeczne i organizacja systemu pomocy społecznej wskazując na mocne strony, którymi były: wysoka średnia długość życia mieszkańców Gminy Miasto Zakopane, spadająca liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, zaangażowana kadra różnorodnych instytucji funkcjonujących w obszarze polityki społecznej w Gminie, baza instytucji funkcjonujących w obszarze polityki społecznej na terenie oraz aktywne środowisko seniorów –m.in. Podhalański Uniwersytet Trzeciego Wieku, Gminna Rada Seniorów Gminy. Wśród słabych stron zdiagnozowano: zmiany w strukturze społecznej - znaczące zwiększenie się liczby osób w wieku poprodukcyjnym, deficyt specjalistycznej kadry w sferze pomocy społecznej (m.in. pracownicy socjalni, asystenci rodziny, opiekunowie, terapeuci, psychologowie), dominujące problemy społeczne: długotrwała lub ciężka choroba, ubóstwo, bezdomność, niepełnosprawność, bezrobocie i uzależnienia, często sprzężone, brak przepływu informacji pomiędzy Policją a pomocą społeczną (MOPS) dotyczącej osób i rodzin będących w sytuacji kryzysowej oraz brak izby wytrzeźwień (na całym Podhalu).
- gospodarka i rynek pracy – w tym zdiagnozowane mocne strony takie jak: lokalizacja, dostępność komunikacyjna oraz walory kulturowe i przyrodniczo-krajobrazowe Gminy, które warunkowały jej potencjał gospodarczy i turystyczny, wysokie wskaźniki przedsiębiorczości, duża liczba miejsc pracy, oraz funkcjonujące placówki kształcenia zawodowego i ustawicznego. Wśród słabych stron w tym obszarze wymieniono wyższą stopę bezrobocia w powiecie, dużą liczbę długotrwale bezrobotnych oraz brak zakładów pracy chronionej – problem z miejscami pracy dla osób z niepełnosprawnościami.

Z diagnozy zawartej w Strategii, wynikało że przemoc domowa na terenie Zakopanego związana była z alkoholizmem, niskimi dochodami na członka w rodzinie (gospodarstwie domowym), brakiem stałej pracy, a także z niską świadomością społeczną. Informacje do opracowania diagnozy pozyskano z KPP, MOPS, GKRPA i były to m.in. dane odnośnie do przyczyn korzystania z pomocy społecznej w Gminie Miasto Zakopane, liczby uzależnionych osób, liczby interwencji policyjnych oraz wykroczenia popełnione na terenie Zakopanego.

(akta kontroli str. 764-823)

2.3. W latach 2021-2023 MOPS z powodu nieuchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie nie realizował zadań własnych Gminy, co szerzej opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*

Jak wyjaśnił Dyrektor MOPS, Ośrodek od 2010 r. wielokrotnie przygotowywał projekt uchwały dotyczącej Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy. W 2010 r. złożony przez MOPS projekt został pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Rodziny i Spraw Społecznych w Zakopanem, w tym też roku wysłano pismo do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej MUW, że Rada Miasta nie podjęła uchwały o przyjęciu Programu. Pisma do MUW przesyłano kilkakrotnie w kolejnych latach. W 2011 r. ośmiokrotnie składano projekt Programu i trzy razy informowano MUW o jego nieuchwaleniu. Składanie projektu Programu kontynuowano jeszcze wielokrotnie aż do 2019 r. Po tym okresie – jak wyjaśnił Dyrektor MOPS – wobec sprzeciwu większości Radnych, MOPS nie złożył projektu, natomiast projekty, które opracował MOPS składane były przez Radnych, którzy jednak nie uzyskiwali większości podczas głosowania nad projektem w Radzie Miasta. Taka sytuacja

trwała aż do 2023 r., gdy sprawa zrobiła się już na tyle medialna, że Rada Miasta przyjęła projekt Programu, a następnie powołała Zespół Interdyscyplinarny. Dyrektor MOPS wyjaśnił także, że niepowołanie ZI bardzo utrudniało pracę MOPS i procedowanie NK, gdyż MOPS nie mógł wymieniać się informacjami odnośnie do założonych przez inne instytucje NK.

(akta kontroli str. 843-1021)

Rada Miasta 1 grudnia 2023 r. przyjęła Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Zakopane na rok 2024 oraz powołała Zespół Interdyscyplinarny.

(akta kontroli str. 100-110)

Odnosnie do planów utworzenia nowych jednostek w systemie przeciwdziałania przemocy Dyrektor MOPS wyjaśnił, że nie planowano tworzenia takich jednostek.

(akta kontroli str. 725)

2.4. Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane były m.in. poprzez udzielanie poradnictwa i konsultacji rodzinom dotkniętym przemocą, stały kontakt z rodzinami dotkniętymi przemocą oraz monitorowanie ich sytuacji. W latach 2021-2023 MOPS składał do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W Sprawozdaniach zawarto następujące informacje:

- liczbę przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy w rodzinie, którą określono jako „0”¹⁹;
- liczbę realizowanych gminnych programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, którą określono jako „0”;
- dane dotyczące upowszechnienia informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej;²⁰
- realizacja procedury NK przez uprawnione podmioty, w tym liczba wszczętych w danym roku procedur NK, tj. liczba sporządzonych formularzy NK-karta A przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów²¹,
- liczbę osób doznających przemocy i objętych działaniami w ramach procedury NK; w 2021 brak, w 2022 r. trzy osoby,
- liczbę osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- realizowanie przez MOPS wsparcie w formie poradnictwa prawnego, psychologicznego i in.
- liczba dzieci, którym zapewniono bezpieczeństwo w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy²².

(akta kontroli str. 306-510)

¹⁹ „0” oznaczało brak.

²⁰ W sprawozdaniu z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w punkcie dot. upowszechniania informacji uwzględniono głównie treści, materiały, artykuły o tematyce profilaktyki i zapobiegania zjawisku przemocy rodzinnej/domowej, które zamieszczano w aktualnościach na stronie internetowej MOPS.

²¹ W latach 2021-2023 MOPS w składanych sprawozdaniach odnosił się jedynie do NK zakładanych przez siebie - z powodu niepowołania ZI, MOPS nie miał wglądu w NK zakładane przez inne instytucje.

²² W latach 2021-2023 na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy z jednej rodziny zostało odebranych troje dzieci ze względu na bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia dzieci oraz podejrzenie, że dzieci doświadczają przemocy fizycznej i seksualnej. Dzieci zostały umieszczone w Domu Dziecka na terenie miasta Zakopane. W drugiej sytuacji wdrożono procedurę art. 12a w stosunku do małoletniego, ale postanowieniem sądu dziecko powróciło do matki, następnie oboje wrócili do domu na Ukrainę.

Starszy inspektor, któremu powierzono obowiązek składania sprawozdań do Ministerstwa wyjaśniła, że w związku z nieuchwaleniem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz braku ZI, MOPS nie miał otwartego dostępu do systemu sprawozdawczości i otrzymywała każdorazowo - po rozmowach telefonicznych z pracownikami Ministerstwa - dostęp warunkowy, w celu złożenia sprawozdania.

(akta kontroli str. 1022-1023)

2.5. Rada Miasta Zakopane uchwałą z dnia 25 marca 2021 r.²³ przyjęła Miejski Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na rok 2021 (*Program RPA*).

W Programie RPA zawarto m.in. wskazanie skali problemu uzależnień chemicznych na terenie Miasta Zakopane. Przeprowadzone były badania diagnozujące problemy społeczne w dwóch obszarach:

- uzależnienia od alkoholu,
- uzależnienia od substancji psychoaktywnych.

Badania przeprowadzone były wśród: dorosłych mieszkańców, uczniów oraz sprzedawców napojów alkoholowych. Zróżnicowana próba badawcza pozwoliła na ich lepszą diagnozę oraz głębsze zrozumienie.

Badania wśród dorosłych mieszkańców i sprzedawców zostały wykonane zgodnie z metodologią ilościową za pomocą wywiadu bezpośredniego (ankiety). W przypadku uczniów zastosowano internetowe badanie ankietowe.

Głównym celami Programu RPA były:

- ograniczenie występowania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz przeciwdziałanie narkomanii,
- ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego i społecznego, wywołanych nadużywaniem alkoholu i używaniem substancji psychoaktywnych,
- ograniczenie nadużywania alkoholu oraz używania substancji psychoaktywnych wśród mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- podnoszenie świadomości społecznej w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii,
- odpowiednie kształtowanie polityki w zakresie zasad usytuowania i limitowania punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym kontrolowanie przestrzegania prawa.

W ramach Programu RPA realizowano następujące działania:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy psychospołecznej, prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, sportowo- rekreacyjnych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,

²³ Uchwała nr XXVIII/360/2021 Rady Miasta Zakopane w sprawie przyjęcia Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na rok 2021 oraz Uchwała Nr XLV/608/2023 Rady Miasta Zakopane z dnia 9 marca 2023 r. w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2024.

- podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Ponadto na terenie Zakopanego działał telefon zaufania, w którym pełnione były dyżury przez cały rok oraz Punkt Informacyjny, w którym dyżury pełnił instruktor terapii uzależnień. W punkcie prowadzono porady, konsultacje, wstępne rozmowy motywujące do leczenia.

(akta kontroli str. 827-840)

2.6. Na terenie Miasta w latach 2021-2023 funkcjonował TOIK. Ośrodek działał w dwóch obszarach: w zakresie pełnienia funkcji ośrodka interwencji kryzysowej na zasadach określonych w art. 47 ustawy o pomocy społecznej oraz w zakresie pełnienia specjalistycznego ośrodka wsparcia dla osób doznających przemocy domowej na terenie całego kraju.

Dyrektor MOPS wyjaśnił, że w przypadku zaistnienia konieczności umieszczenia osoby doznającej przemocy, MOPS mógł zwrócić się do TOIK z wnioskiem o przyjęcie takiej osoby. W latach 2021-2023 nie wystąpiły przypadki wymagające umieszczenia klienta w TOIK.

(akta kontroli str. 826)

2.7. W latach 2021-2023 MOPS prowadził Punkt Konsultacyjny dla Osób Uwikłanych w Przemoc Rodzinie, w którym w środki i piątki przez cztery godziny udzielane było wsparcie i poradnictwo. W Punkcie udzielono:

- w 2021 r. 326 konsultacji dla 48 klientów, 38 konsultacji dla siedmiu pracowników socjalnych, 18 konsultacji dla trzech asystentów rodziny, trzech konsultacji z kuratorami,
- w 2022 r. 408 konsultacji dla 39 klientów, 20 konsultacji dla sześciu pracowników socjalnych, 14 konsultacji dla dwóch asystentów rodziny, cztery konsultacje z kuratorami, jedna konsultacja z funkcjonariuszem KPP,
- w 2023 r. 376 konsultacji dla 42 klientów, 16 konsultacji dla dziewięciu pracowników MOPS, po jednej konsultacji z psychiatrą w sprawie klienta, z funkcjonariuszem KPP i kuratorem, dwie interwencje (pożar i odebranie dziecka z art., 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy).

Od 1 marca 2021 r. w strukturach MOPS uruchomiono Punkt Pomocy Rodzinie w Sytuacji Kryzysowej, a zatrudniony w nim psychoterapeuta przez sześć godzin w każdy czwartek udzielił:

- w 2021 r. 147 konsultacji dla 33 klientów, z tego: 116 konsultacji dla 23 kobiet, 13 konsultacji dla siedmiu mężczyzn oraz 18 konsultacji dla sześciorga dzieci,
- w 2022 r. 326 konsultacji dla 32 klientów, z tego: 206 konsultacji dla 18 kobiet, 108 konsultacji dla 10 mężczyzn oraz 12 konsultacji dla czwórki dzieci,
- w 2023 r. 303 konsultacji dla 22 klientów 316 konsultacji, z tego 155 konsultacji dla 14 kobiet, 139 konsultacji dla dziewięciu mężczyzn oraz 22 konsultacji dla trójki dzieci..

Ponadto w okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia 2023 r. w Punkcie był zatrudniony drugi specjalista (psychoterapeuta), który przeprowadził 14 konsultacji dla 10 klientów oraz siedem konsultacji dla pięciu pracowników MOPS.

Od 4 grudnia 2023 r. ww. Punkty te działały pięć dni w tygodniu – cztery dni dla osób uwikłanych w przemoc w rodzinie (dwa razy po pięć godzin i dwa razy cztery godziny) oraz jeden dzień przez sześć godzin dla rodzin w kryzysie.

Powodem korzystania z obu Punktów były m.in. sytuacje związane z występowaniem przemocy, w tym spowodowane nadużywaniem alkoholu, środków farmakologicznych oraz sytuacje kryzysowe, tj.: utrata dziecka, żałoba, zaburzenia orientacji seksualnej dziecka, agorafobia i fobia społeczna i in.

Dyrektor MOPS wyjaśnił, że z uwagi na ograniczenia czasowe, *wizyta co do zasady jest umawiana przez koordynatora Punktu, jednak w sytuacjach wymagających natychmiastowej interwencji osoba potrzebująca pomocy jest przyjmowana niezwłocznie. Również podział tematyki przemoc/kryzys ma charakter informacyjny ponieważ w przypadku pilnej potrzeby udzielenia wsparcia nie ma rozróżnienia na te dwie kategorie ponieważ wszystkie sytuacje są kryzysowe dla osób, które zgłaszają się do Punktu.*

(akta kontroli str. 16-20)

W latach 2021-2023 MOPS włączył się w następujące kampanie społeczne w obszarze przeciwdziałania przemocy:

- Akcja *Dzieciństwo bez przemocy*, która była częścią kampanii społecznej Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę. Celem kampanii było zwiększenie społecznej gotowości do reagowania w sytuacjach, gdy podejrzewają albo widzą, że dziecko doświadcza przemocy,
- Kampania społeczna *#Rozmawiaj#Reaguj*, która przygotowana była przez Państwową Komisję do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15. Celem akcji było uwrażliwienie społeczeństwa na problem wykorzystania seksualnego małoletnich.

(akta kontroli str. 824-825)

Odnosnie do współpracy z organizacjami pozarządowymi w kwestii przeciwdziałania przemocy Dyrektor MOPS wyjaśnił, że MOPS współpracował z organizacjami pozarządowymi w obszarze szkoleń, i tak np. w MOPS gościli przedstawicielki Stowarzyszenia *Piękne Anioły*. Zgodnie ze swoim statutem, celem Stowarzyszenia była m.in. działalność dobrowolna na rzecz dzieci i młodzieży, zapobieganie skutkom wychowania w niekorzystnych warunkach rodzinnych i środowiskowych, integracja społeczna różnych grup społecznych a także promocja i organizacja wolontariatu oraz działania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W ramach tego projektu w MOPS odbyły się warsztaty o współpracy z innymi, komunikacji i pomaganiu. Stowarzyszenie *Piękne Anioły* dostarczyło do MOPS około 90 kompletów pościeli z bohaterami bajek. Pościel za pośrednictwem pracowników socjalnych i asystentów rodziny trafiła do dzieci.

(akta kontroli str. 826)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

MOPS nie realizował w pełni zadań własnych Gminy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, co było niezgodne z wymogami art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy, który stanowił, że zadania własne gminy realizowane powinny być między innymi poprzez opracowanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Dyrektor MOPS wyjaśnił, że nie mógł realizować zadań wskazanych w ww. przepisie ponieważ Rada Miasta Zakopane nie przyjęła w latach 2021-2023 (i wcześniej) gminnego Programu, pomimo że MOPS wielokrotnie składał projekt takiej uchwały. Ponadto – jak wyjaśnił Dyrektor – MOPS realizował zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa dotyczącymi pomocy społecznej oraz na podstawie procedur wewnętrznych,

w tym procedury z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy dotyczącej odbierania dzieci.

(akta kontroli str. 843-850)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2021-2023 MOPS nie realizował gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wprawdzie to na Gminie ciążył obowiązek uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, jednak konsekwencje nieuchwalenia Programu dotyczyły głównie działalności MOPS w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

NIK pozytywnie ocenia działania MOPS w celu - przynajmniej częściowego skompensowania – nieuchwalenia przez Gminę Programu polegające na opracowaniu Mapy Pomocy dla Osób Doświadczających Przemocy w Rodzinie oraz udzielanie przez MOPS poradnictwa. MOPS udzielał konsultacji w dwóch Punktach: Konsultacyjnym dla Osób Uwikłanych w Przemoc Rodzinie oraz Pomocy Rodzinie w Sytuacji Kryzysowej, w których prowadzono konsultacje w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą (w kryzysie) pięć razy w tygodniu przez co najmniej cztery godziny, a w sytuacjach kryzysowych pracownicy udzielali konsultacji poza godzinami działania ww. Punktów.

OBSZAR

3. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”, w tym postępowanie wobec osób doznających przemocy oraz osób stosujących przemoc.

Opis stanu faktycznego

3.1. Rada Miasta Zakopane uchwałą z 7 grudnia 2023 r.²⁴ określiła tryb i sposób powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego, a następnie zarządzeniem Burmistrza Miasta Zakopane z dnia 15 stycznia 2024 r. powołany został Zespół.

Przed tym okresem w Gminie nie było Zespołu, ponieważ Rada Miasta Zakopane nie określiła trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków ZI. Było to także konsekwencją nieuchwalenia gminnego programu przeciwdziałania przemocy, co szerzej opisano w Sekcji Stwierdzone nieprawidłowości.

Kwestia nieuchwalenia gminnego programu była przedmiotem m.in. interpelacji poselskich²⁵, wystąpienia Rzecznika Praw Obywatelskich²⁶, a także kontroli Wojewody Małopolskiego w latach 2014-2017²⁷.

15 stycznia 2024 r. powołany został Zespół Interdyscyplinarny, a jego przewodniczącym został pracownik MOPS zatrudniony na stanowisku starszego inspektora.

Zespół składał się 10 członków i zgodnie z wymogami art. 9a ust. 3 i 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w jego skład wchodziły:

- po dwie osoby z MOPS (główni specjaliści, w tym przewodnicząca Zespołu),
- po jednej osobie z: przedszkola i szkoły podstawowej, szpitala powiatowego w Zakopanem (specjalista terapii uzależnień)

²⁴ Uchwała nr LIII/694/2023 Rady Miasta Zakopane z dnia 7 grudnia 2023 roku w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego Miasta Zakopane.

²⁵ <https://sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=BQWB4X>,
<https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/InterpelacjaTresc.xsp?key=BZTB6S> [dostęp 14.06.2024 r.]

²⁶ https://bip.brpo.gov.pl/sites/default/files/RPO_do_wojewody_malopolskiego_21.06.2021.pdf [dostęp 14.06.2024 r.]

²⁷ https://bip.brpo.gov.pl/sites/default/files/Odpowiedz_wojewody_19.07.2021.pdf [dostęp 14.06.2024 r.]

- dwóch kuratorów z zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej ds. rodzinnych i nieletnich oraz do wykonywania orzeczeń w sprawach karnych,
- kierownik rewiru dzielnicowych Wydziału Prewencji Komendy powiatowej Policji w Zakopanem,
- przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zakopanem (GKRPA),
- przedstawiciel organizacji pozarządowej.

(akta kontroli str. 98-110)

W latach 2021-2023 pracownicy socjalni MOPS założyli 12 NK, z tego: w 2021 r. pięć NK, w 2022 r. cztery NK oraz w 2023 r. trzy NK. W dziewięciu z 12 przypadków MOPS złożył do Prokuratury Rejonowej w Zakopanem zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa, w tym:

- 1) sprawa PP-65-1/21: NK założona 9 lutego 2021 r. i w tym samym dniu podjęto działania interwencyjne (pkt. XIX NK) w formie udzielenia wsparcia psychologicznego, a ponadto osoba doznająca przemocy została skierowana do Lokalnego Punktu dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem,
- 2) sprawa PP-65-2/21 i PP-65-3/21²⁸: NK założona 25 lutego 2021 r., osoba doznająca przemocy była wcześniej przez MOPS objęta opieką asystenta rodziny i pracownika socjalnego, korzystająca z pomocy terapeuty uzależnień. Pracownik socjalny umówił wizytę 2 marca 2021 r. jednak klientka się nie zgłosiła. Zmieniła miejsce zamieszkania. Sprawę przekazano do procedowania w innej gminie.
- 3) PP-65-4/21: NK założona 8 czerwca 2021 r., osoba doznająca przemocy została skierowana w tym samym dniu do Lokalnego Punktu dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem. Pracownik socjalny w dacie nieustalonej przeprowadził wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania osoby doznającej przemocy.
- 4) PP-65-5/21: NK założona 16 lutego 2021 r. przez KPP, przekazana do MOPS z powodu zmiany miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy. Sprawa nie była procedowana z uwagi na niezłożenie przez osobę doznającą przemocy NK w Zakopanem.
- 5) PP-65-1/22: NK założona 10 marca 2022 r. i w tym samym dniu podjęto działania interwencyjne – powiadomiona została policja, a osoby doznające przemocy zostały skierowane do Lokalnego Punktu dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem.
- 6) PP-65-2/22: NK założona 7 października 2022 r. w tym samym dniu osobie doznającej przemocy została udzielona konsultacja psychologiczna i została skierowana do Lokalnego Punktu dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem.
- 7) PP-65-3/22: NK założona 21 listopada 2022 r., przekazana z innej gminy w ślad za osobą doznającą przemocy w TOIK, zarejestrowana w MOPS w Zakopanem, NK zakończona z powodu odstąpienia osoby doznającej przemocy od dalszego procedowania.
- 8) PP-65-3/22: NK założona 29 listopada 2022 r., w tym samym dniu osobie zgłaszającej przemoc udzielono konsultacji psychologicznej oraz powiadomiono policję, osobę doznającą przemocy (dziecko) zapisano na konsultację psychologiczną w dniu 1 grudnia 2022 r.

²⁸ NK założona w innej Gminie i przekazana do MOPS w Zakopanem po zmianie miejsca zamieszkania osoby doznającej przemocy. MOPS w Zakopanem założył NK, a osoba zmieniła miejsce zamieszkania. MOPS przekazał sprawę do odpowiedniej jednostki w miejscu zamieszkania osoby doznającej przemocy.

- 9) PP-65-1/23: NK założona 23 marca 2023 r., w tym samym dniu uzgodniono procedurę postępowania, tj. powiadomienie policji oraz monitorowanie rodziny poprzez wywiad środowiskowy i kontakt telefoniczny.
- 10) PP-65-2/23: NK założona 5 kwietnia 2023 r., przekazana przez psychologa szpitalnego, na którym przebywała osoba doznająca przemocy. Procedura NK nie mogła być kontynuowana z uwagi na nieprzyjęcie przez Gminę Zakopane Programu Przeciwdziałania Pomocy w Rodzinie i brak ZI. Sprawa została wznowiona przez przewodniczącą ZI po 15 stycznia 2024 r.
- 11) PP-65-3/23: NK założona 29 listopada 2023 r., w tym samym dniu osoba została skierowana na konsultację psychologiczną. Sprawa będzie procedowana w ramach działającego od 15 stycznia 2024 r. ZI.

(akta kontroli str. 841-842)

W sprawach założonych NK MOPS podjął następujące działania:

- złożył trzy zawiadomienia z art. 207 ustawy Kodeks karny z 15 lipca 2020 r.²⁹ o znęcanie się nad rodziną – dwa zakończone wydaniem orzeczenia przez Sąd Rejonowy, który nakazał sprawcy opuszczanie mieszkania oraz wydał nakaz zbliżania się do ofiary przemocy,
- jedno zawiadomienie z art. 197 Kk o podejrzeniu molestowania seksualnego małoletniej,
- jedno zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 304 § 2 Kpk. Postępowanie umorzono z powodu śmierci sprawcy,
- jedno o ograniczenie praw rodzicielskich z powodu zaniedbywania dzieci,
- jeden wniosek o umieszczenie trójki dzieci w pieczy zastępczej w związku z zagrożeniem życia i zdrowia tych dzieci. Rodzina była objęta wsparciem pracownika socjalnego i asystenta rodziny, a MOPS wystąpił do Sądu o wgląd w sytuację rodziny,
- wnioski do Sądu Rejonowego o umieszczenie dwóch osób Domu Opieki Społecznej.

(akta kontroli str.7-8)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W latach 2021-2023, założone przez pracowników MOPS NK nie były przekazywane do zespołu interdyscyplinarnego, co było niezgodne z wymogami § 7 ust.1 rozporządzenia NK, który stanowił, że przekazanie wypełnionego formularza *Niebieska Karta - A* do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wszczęcia procedury.

Przyczyną niezgodnego z ww. przepisami działania MOPS był fakt niepowołania ZI przez Burmistrza.

Dyrektor MOPS wyjaśnił, że niepowołanie przez Burmistrza ZI, w kontekście pracy MOPS, niezmiennie utrudniało realizację ustawowych zadań MOPS. Wprawdzie pracownicy socjalni starali się wspierać i pomagać rodzinom uwięzłym w przemoc wykorzystując dostępne środki, jednak działania te nie były w stanie zastąpić ustawowej procedury NK. Niepowołanie ZI powodowało, że MOPS nie dysponował informacją, gdzie były założone NK a więc nie miał wiedzy, którym rodzinom trzeba pomóc. Policjanci w trakcie swoich interwencji, szczególnie podczas zakładania NK, informowali osoby poszkodowane o możliwości wsparcia ze strony MOPS, jednak z uwagi na to, że nie było ZI, nie przekazywali informacji o swoich działaniach do

²⁹ Dz.U. z 2020 r. poz. 1444. Dalej: Kk.

MOPS. W przypadku NK założonych przez pracowników socjalnych, do udziału w pracach zapraszano m.in. policjanta (dzielnicowy), pedagoga, psychologa, kuratora czy innego niezbędnego specjalistę. Ponadto wyjaśnił, że najbardziej uciążliwą konsekwencją niepowołania ZI na terenie Zakopanego, to duże spiętrzenie pracy od 15 stycznia 2024 r., tj. od dnia powołania ZI ponieważ w obrocie znalazło się około 100 NK założonych w latach ubiegłych, których z powodu brak ZI nie można było ustawowo procedować. Do tej liczby trzeba doliczyć około 30 nowych NK założonych w okresie od stycznia do czerwca 2024r. Należy zwrócić uwagę, że podstawą działania grupy diagnostyczno-problemowej są pracownicy socjalni - i to na nich spadł obowiązek pracy z NK. Przyjęto założenie, że na bieżąco tworzone są grupy diagnostyczno-problemowe w odniesieniu do nowych, bieżących NK, natomiast NK założone w okresie minionych około 10 lat będą w miarę możliwości weryfikowane, które są aktualne i wymagają utworzenia grupy. Dyrektor MOPS wyjaśnił także, że *nawet pomijając wymiar społeczny sytuacji, to Gmina nie realizowała w stosunku do swoich mieszkańców ustawowego obowiązku (to na Gminie a nie na pomocy społecznej ciążył obowiązek opracowania gminnego programu, uchwalenia go i powołania ZI), a negatywne konsekwencje tychże zaniechań ze strony Gminy spadły na pracowników MOPS Zakopane, zaburzając realizację ustawowych obowiązków MOPS jako jednostki pomocy społecznej.*

(akta kontroli str. 1024-1025)

OCENA CZĄSTKOWA

W latach 2021-2023 MOPS nie realizował ustawowych obowiązków dotyczących procedowania NK. Pracownicy MOPS próbowali wprawdzie pomagać osobom uwięzonym w przemoc domową, ale w związku z faktem, że nie realizowano ustawowych obowiązków, tj. nie przekazywano NK do zespołu interdyscyplinarnego, nie były to odpowiednie działania o całościowym kompleksowym charakterze o jakich była mowa w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o włączenie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie do zakresu czynności pracowników socjalnych MOPS.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, 27 czerwca 2024 r.

Kontroler
Wioletta Zając
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Signed by /
Podpisano przez:
Wioletta Zając
Date / Data:
2024-06-27
12:57

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie
p.o. Wicedyrektora

Marcin Kopec
Signed by /
Podpisano przez:
Marcin Kopec
Date / Data:
2024-06-27
13:01
podpis